

Joop van Riessen

Paniek op
de Haarlemmerdijk

Een Anne Kramer-thriller

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

‘Heulen met de vijand!’ riep Eva met tranen in haar ogen. ‘Dát doe jij.’

Hij keek op van zijn krant. Zijn vrouw zat met een spierwit gezicht tegenover hem aan tafel; het koud geworden eten lag onaangeroerd op haar bord. Hij keek haar vol onbegrip aan. ‘Wat nou vijand? Welke vijand?’

‘Jij bent zó dom, Jack! Die meiden willen maar één ding: zo’n vreselijk dure jas verkopen. Daarom paaien ze jou met koffie en koekjes, zodat jij ja zegt voor ik er iets van kan vinden. En dat zei je eigenlijk al voordat ik dat ding aan had. Ze zagen al dat het je geen reet interesseerde toen je met me over de drempel stapte.’

Jack schudde zijn hoofd. Dit was vrouwenlogica waar een man met zijn verstand nu eenmaal niet bij kon. Hij vond het al krankzinnig om in augustus een winterjas te gaan kopen, maar ze had zó gezeurd, dat hij uiteindelijk toegegeven had en met haar mee was gegaan.

‘Wat had ik moeten doen? Niets zeggen? Alles afkeuren waar die meiden mee aan kwamen zetten? Dan had je ongetwijfeld geroepen dat ik een chagrijn was die niets goed vindt of een vreselijke vrek die geen geld aan zijn vrouw

wil besteden. Je wilde die jas toch? Waarom heb je me überhaupt meegetroond daarheen? Ik had er eigenlijk helemaal geen tijd voor.'

Er viel een lange stilte.

'Vroeger vond je het leuk,' verzuchtte Eva. 'Toen je nog gek op mij was.'

Hij keek niet op. Dat was niet nodig. Haar slanke, soepele lijf was verdwenen. Na de geboorte van Josje was ze uitgedijd. Hij had haar aangespoord om gezonder te eten en te gaan sporten, maar Eva deed niets. Ze kon uren op de bank liggen lezen of naar de televisie staren.

Zelf had Jack geen aanleg om dik te worden. Bovendien werkte hij aan zijn lijf. Elke ochtend vanuit zijn bed meteen de deur uit voor zijn vaste rondje hardlopen, daarna douchen en een fruitontbijt, en minstens twee keer in de week zo'n tien kilometer. Hij was ijdel, ja. Maar dat paste nu eenmaal bij een politicus met grote carrière-ambities.

En dit zat hem dwars; Eva paste niet meer bij zijn succesvolle loopbaan, laat staan bij de mogelijkheden die nog voor hem lagen. Tien jaar geleden was hij er trots op geweest als ze naast hem liep, nu vermeed hij die situaties zo veel mogelijk. Hij schaamde zich inmiddels voor haar. Naar huis komen stond hem tegen.

Daar waggelde ze de hele dag rond, het excuus dat ze voor Josje moest zorgen was tot iets belachelijks geworden. Hun dochter was inmiddels zeven.

Hij keek op zijn horloge. Om acht uur begon de vergadering op het stadhuis. 'Voortaan ga je maar alleen,' zei hij nors.

Eva veegde een traan weg. Ze had heel duidelijk zijn blik gezien toen ze het pashokje uit kwam. Ze wist genoeg.

Jacks hand greep een armpje van zijn dochter naast hem. 'Eten Jos. Niet spelen.' Hij schoof de zorgvuldig gebouwde stapel voetbalplaatjes naast haar bord opzij. Verrekte plaatjes. Iedere dag stond zijn dochter met haar vriendjes bij de supermarkt op de Haarlemmerdijk te bedelen om plaatjes bij de klanten en dreven ze de bedrijfsleider tot wanhoop. Soms moesten ze letterlijk de winkel uitgezet worden. Hij had haar opgedragen na school onmiddellijk naar huis te gaan, en niet meer naar de AH. Maar Eva trad niet op. Hij zuchtte. Voor zijn humeur was het beter geweest als hij op het stadhuis gebleven was en daar had gegeten.

Josje nam een hapje van een aardappel, om haar vader te plezieren. Nog even, wist ze, dan was hij weg. Ze trok zich weinig aan van zijn

gemopper. En als het heel erg werd, had ze altijd nog haar moeder. Straks zouden ze lekker samen op de bank naar de tv kijken.

Haar hand gleed over de tafel en ze begon de plaatjes weer te verzamelen. De gedachten van het meisje gingen naar een week eerder, toen haar vader de deur met een vreselijke klap achter zich dichtgetrokken had. Haar vader had haar verboden haar haar te laten knippen – ze wilde net zo stoer als Harm zijn – maar haar moeder had haar meegenomen naar de kapper. Toen haar vader die avond thuiskwam, paradeerde ze trots door de kamer. Woedend was Jack direct weer weggelopen.

‘Hufter.’ Mama had het woord gewoon uitgesproken, maar met een verbetenheid die zelfs Josje duidelijk had gemaakt dat het nooit meer goed kwam tussen haar ouders.

De ruitenwissers piepten terwijl ze de schaarse regendruppels wegveegden. Terwijl hij met het verkeer mee sukkelde in de richting van het stadhuis realiseerde hij zich dat Josje misschien gewoonweg op hem leek. Ze deed precies wat er in haar opkwam. Misschien moest hij in het weekend weer eens alleen met haar op stap gaan, de laatste tijd was daar wei-

nig van gekomen. Niet verwonderlijk dat het kind alleen naar haar moeder luisterde.

Sinds een half jaar was Jack de Goede nu wethouder van Financiën bij de gemeente Amsterdam. Hij was 35 jaar, heel jong voor zo'n zware functie. Maar de partij had vertrouwen in hem. Tijdens zijn studie en zijn politieke loopbaan werd hij steevast geroemd om zijn stijl van debatteren en zijn gepassioneerde toespraken. Steeds meer partijleden zagen in hem hun toekomstige partijleider. Zijn verhouding met de burgemeester was zeer goed. Jack de Goede was een kroonprins met uitzicht op Den Haag, fluisterde men in de wandelgangen van de Stopera. Maar voorlopig moest hij eerst nog maar het bewijs leveren dat hij deze klus aan kon.

De afgelopen weken had De Goede met zijn ambtenaren hard gewerkt aan een eerste begrotingsvoorstel voor het komende jaar. Vanavond zou hij zijn plannen in het college verdedigen. Alle wethouders moesten inleveren, iedereen ging pijn lijden en daar was geen ontkomen aan. De harde woorden die hem wachtten baarden hem echter minder zorgen dan de wijze waarop Eva naar hem had gekeken. Ze wist het, dacht hij even, maar schudde toen zijn hoofd. Ze kon het eenvoudigweg niet weten.

2

Het was de gebruikelijke drukte op de Haarlemmerdijk. Voor de AH schuifelde een armoedig geklede vrouw rond. Met een bezempje veegde ze de stoep schoon en zorgde dat de klanten ongestoord de winkel in en uit konden lopen. Iedereen kende de Hongaarse zwerfster, velen maakten een praatje en gaven haar wat geld. Hij ook. Maar net toen hij aan kwam lopen, klemde ze haar bezempje onder haar arm en verdween om de hoek.

Met moeite wrong hij zich even later met zijn boodschappen tussen de kinderen door de winkel weer uit. De voetbalplaatjes die hij met het wisselgeld gekregen had, zaten in zijn jaszak. Hij wilde zo lang mogelijk van dit moment genieten en stak de straat over.

Nonchalant liep hij heen en weer over de stoep. Hij deed alsof hij op iets of iemand aan het wachten was. Tersluiks keek hij intussen naar de ingang van de supermarkt en nam de wilde meute kinderen in zich op terwijl die vocht om de gunsten van iedereen die de winkel uitkwam. Hij schatte het jongetje in het gestreepte shirt met korte mouwen een jaar of zeven, acht misschien.

Geboeid staarde hij ernaar. Intens volgde hij elke beweging en zag hoe het ventje zijn oogst steeds zorgvuldig opborg in zijn rugzakje. Wat raakte hem daar zo aan? Het verwarde hem.

Als door een magneet aangetrokken, stak hij diep in gedachten de straat weer over, terug naar de ingang van de winkel.

‘Hé eikel, opletten!’ schreeuwde een fietser die hem zowat ondersteboven reed. Geschrokken sprong hij terug op de stoep.

Pas toen het veilig was, liep hij naar de andere kant. Nu kon hij het jongetje van dichterbij bekijken. Een fijnbesneden gezichtje, heldere ogen. Onschuld. Hij voelde de opwinding in al zijn vezels.

Hij observeerde hoe mensen de winkel uitkwamen en zakjes aan de kinderen gaven. De meesten deden dat totaal ongeïnteresseerd, sommigen gooiden de zakjes in het langslopen naar de kinderen, die dan naar de grond doken om zo’n pakje. Het jongetje was de kleinste en dus altijd te laat. Wat een prachtig kereltje.

Denken staat vrij, had Maaïke gezegd. Hij kwam nu iedere week een uur bij haar. Hij was inmiddels op Maaïke gesteld geraakt. Ze was zo’n beetje van zijn leeftijd, eind dertig.

Toen hij tegen haar zei dat hij het lastig vond

dat ze deze week nog op vakantie zou zijn, had ze hem direct geloofd. Haar advies was dat ze konden blijven praten, ook al was ze niet lijfelijk aanwezig.

‘Mail me. Doe het maar vlak voor je gaat slapen, vertel mij dan maar wat je bezighoudt. Dat helpt, daarna slaap je rustig in.’

Hij schrok op uit zijn gedachten om te ontdekken dat het groepje kinderen uiteen was gegaan. Ook het blonde jongetje was er niet meer. Snel keek hij om zich heen, maar het was nergens meer te bekennen. Teleurgesteld sloeg hij de weg in naar huis.

Bij de voordeur treuzelde hij. Het jongetje moest uit zijn gedachten, maar hij bleef hem maar voor zich zien. Terwijl hij de sleutel in het slot stak, wist hij dat hij zou gaan bellen. Het was verkeerd, maar de drang was te sterk.

*

Froukje genoot iedere keer weer als zij de stacaravan binnenstapte. Peter had de verschillende vertrekken stap voor stap gerenoveerd. Een duizendpoot was hij, die zijn hand er niet voor omdraaide een nieuwe keuken in te bouwen of een badkamer aan te leggen. Het leek

eerder een bungalow dan een caravan. Buren keken weleens jaloers naar hun luxe optrekje, mensen die niet beseften dat het er niet toe deed hoe je woonde maar met wie.

Ze bleef even stilstaan en keek de woonruimte rond. Dit was haar leven: sloven in haar huis in Amsterdam-Zuid, en dan af en toe uitblazen op camping Vliegenbos in Noord, helaas met een vent waar ze inmiddels schoon genoeg van begon te krijgen. Dat verrekte zwijgen dat hij de laatste maanden deed, maakte dat ze geen vat meer op hem kreeg. Ieder voorstel om iets leuks te doen, weigerde hij bot. Elke vraag wimpelde hij af, hij weigerde soms gewoon met haar te praten. Lag het aan haar? De gedachte had in het begin veel door haar hoofd gespoekt. Ze had alles geprobeerd: zo goed gekookt als ze kon, een uitdagend lingersetje aangeschaft, hem alle aandacht gegeven, zelfs ten koste van Merel. Maar het had allemaal geen enkel effect op Peter gehad. Ze zou geen tobberige huisvrouw worden, had ze zich vorgenommen, maar voorlopig moest ze wel bij hem blijven, want wat moest ze anders? En de vraag bleef knagen: waarom? Had hij iemand anders? Maar wie zou dat moeten zijn? Hij was vrijwel doorlopend thuis als hij niet op zijn werk was,